

OVERZICHT VAN MILITAIRE OPRATIES TIJDENS SLAG OM DE SCHELDE 1944

Operatie Switchback: Clearing the Breskens Pocket

Operatie Switchback begint in de vroege ochtend van **6 oktober**. Om 3.00 uur geallieerde tijd beginnen de Canadezen vanuit hun posities ten zuiden van het Leopoldkanaal een zware beschieting, waarbij 327 stukken geschut worden ingezet. De kanonnen staan gericht op de Duitse stellingen langs het Leopoldkanaal en op de dorpen in West-Zeeuws-Vlaanderen, waar troepenconcentraties en commandocentra worden vermoed. Achteraf is uitgerekend dat elk stuk geschut die zesde oktober gemiddeld 135 salvo's afvuurde. Tot op Walcheren en Schouwen-Duiveland is de intense beschieting zichtbaar en hoorbaar. Door de luchtdruk ook vaak voelbaar. Op Aardenburg, Sluis, Oostburg, IJzendijke, Schoondijke, Nieuwvliet, Zuidzande en Waterlandkerkje regent het die ochtend granaten.

Het plan is: het Leopoldkanaal oversteken bij Strobrugge, en vandaaruit richting Aardenburg en Sluis oprukken. Een tweede aanval vanuit Terneuzen met amfibievaartuigen, die bij Hoofdplaat landen en dan naar Breskens optrekken. Als dat gelukt is heel West-Zeeuws-Vlaanderen en uiteindelijk Knokke en Zeebrugge bevrijden.

Operatie Vitality I en II : Verovering van Zuid-Beveland

Hierbij was sprake van een tweeledige actie: operatie Vitality I behelsde een directe aanval over de Kreekrakdam, uitgevoerd door de Canadese 2e divisie en Vitality II, een landing met amfibische voertuigen uitgevoerd door de Canadese 3e divisie op de zuidoost oever van Zuid-Beveland bij Baarland. De Duitsers hadden stellingen betrokken aan het begin van de Kreekrakdam en inundatie toegepast bij Rilland en langs het Kanaal door Zuid-Beveland. Het kanaal was de hoofdverdedigingslinie. Op 24 oktober om 4.30 uur startte de aanval na de gebruikelijke inleidende beschietingen op de Kreekrakdam.

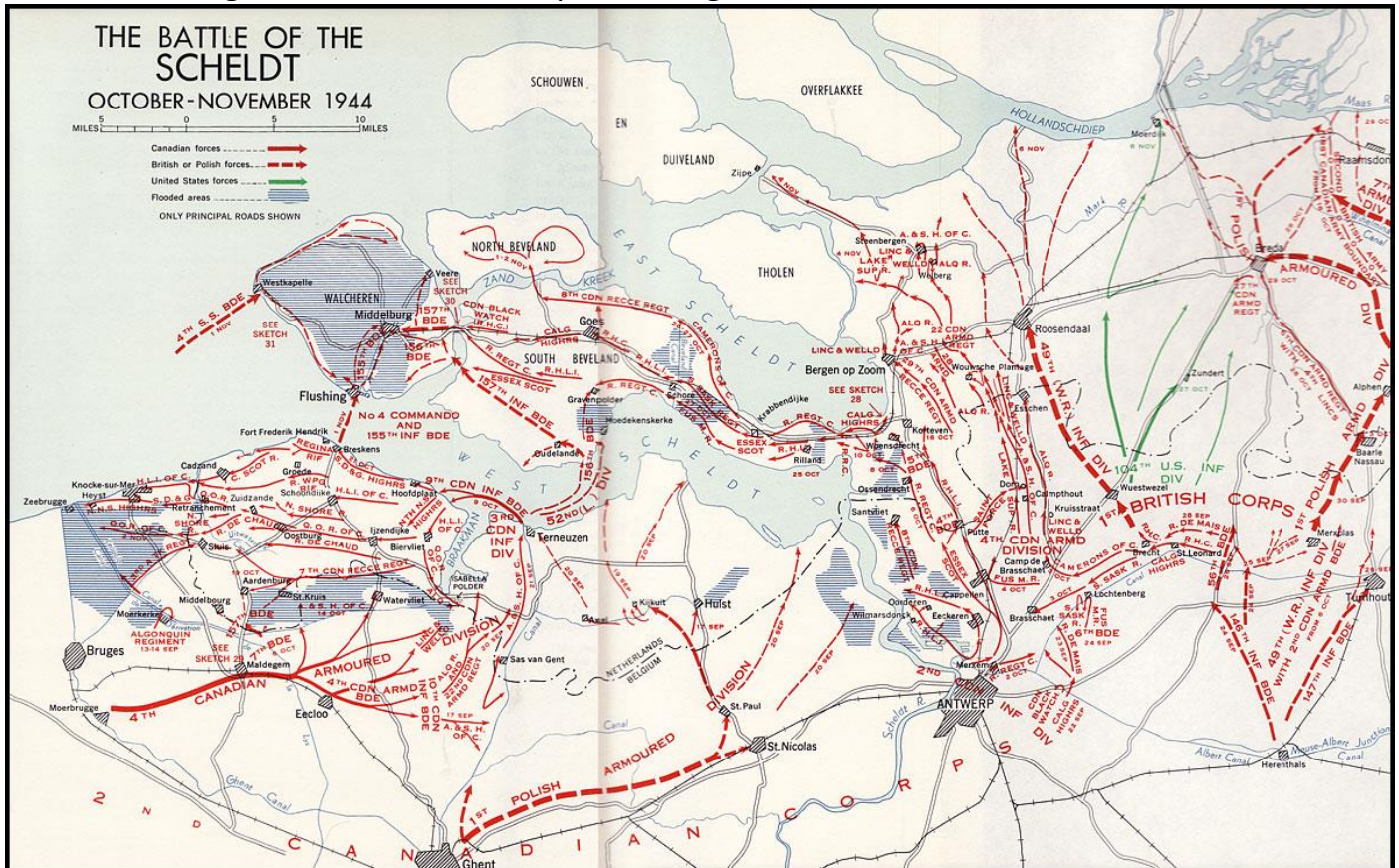
Operatie Noname: Slag om de Sloedam

Om 02.00 op 31 oktober verlaten de laatste Duitsers via de Sloedam Zuid-Beveland. Om 10.20 van diezelfde dag start de bloedige slag om de Sloedam door het Royal Regiment van Canada. De mannen worden telkens teruggedrongen en kunnen geen bruggenhoofd vestigen op Walcheren. Net voor middernacht nemen de Calgary Highlanders de aanval over maar ook zij lopen zich vast op de sterke verdediging van de Duitsers. Op 2 november wordt de aanval overgenomen door de het Regiment de Maissoneuve. Ze krijgen een aantal mannen over de Dam maar deze raken afgesneden van de rest. De Canadezen treden terug en de aanval wordt overgenomen door de Schotten van de Glasgow Highlanders. Ook zij komen niet verder. Pas na operatie Mallard de oversteek van het Sloe veranderd het strijdtoneel. De Duitsers worden nu ook van de zijkant bedreigd en trekken zich terug.

Operatie Mallard

Nadat de troepen op de Sloedam gedurende 3 dagen nauwelijks vorderingen hebben gemaakt wordt op 3 november operatie Mallard uitgevoerd. Op 1 november is besloten om een alternatieve oversteek voor te bereiden onder de naam operatie Mallard. Via de slikken van het Sloe bereiken de mannen van de Cameronians op 3 november Walcheren. De Duitsers krijgen nu te maken met aanvallen op meerdere plaatsen en wat de mannen op de Sloedam lucht geeft. De Sloedam wordt veroverd en de Schotten trekken Walcheren in. De

Canadezen worden uit de strijd genomen. Ze vertrekken naar België om te herstellen en worden vervolgens buiten Zeeland opnieuw ingezet.

Operatie Infatuate I: landing Vlissingen

Operatie Infatuate I begon in de vroege morgen van 1 november 1944 vanuit de haven van Breskens. Om kwart voor vijf 's morgens verlieten de eerste landingschepen de Breskense haven. Tegelijkertijd werd vanuit Breskens een inleidende artilleriebeschieting op de Duitse stellingen in Vlissingen uitgevoerd. Na de landing van een kleine verkenningseenheid landde de eerste aanvalsgolf rond 6:35 uur op het strandje bij de Oranjemolen in Vlissingen dat werd aangeduid met codenaam 'Uncle Beach'. De aanval op Vlissingen werd uitgevoerd door commando's van het Britse No. 4 Commando waaronder ook Franse en Nederlandse militairen (No 2 (Dutch) Troop).

Operatie Infatuate II: landing Westkapelle

Op 1 november om 03.15 uur gaat operatie Infatuate II van start. Om 08.20 uur openen de Warspite en de Roberts het vuur op de kustbatterijen. De batterijen W15 (Westkapelle) en W17 (Domburg) worden uitgeschakeld. Even na 10.00 uur bereikt het eerste landingsvaartuig de kust van Westkapelle. Er zijn dan al negen ondersteuningsvaartuigen gezonken en elf uitgeschakeld. De oorlogsschepen openen het vuur om het vuur van de kustbatterijen weg te lokken van de landingstroepen die het toch al moeilijk hadden een 400 meter breed gat in de dijk te veroveren, terwijl ze eerst tussen de mijnen door de kust moesten bereiken. Aan het eind van de dag was Westkapelle bevrijd.

Operatie Mobbing up: bevrijding Domburg - Vrouwenpolder

Bij Domburg stokte de aanval door felle Duitse tegenstand. Twee Sherman- en Churchilltanks schakelden de mitrailleurnesten en verzetshaarden in Domburg uit. In de bossen ten noorden van de kustplaats en vanuit batterij W18 werden de geallieerden nog drie dagen bestookt. Pas op 6 november gaven de Duitsers zich over. 300 Duitse soldaten werden gevangen genomen. Het laatste Duitse bolwerk was batterij W19 bij Vrouwenpolder. Op 8 november gaven de troepen zich daar over. Ruim 900 man werden krijgsgevangen gemaakt. Er waren ruim 170 gesneuvelde commando's en 425 gewonden.

Operatie Calendar: mijnen opruimen

Het doel van deze operatie was het mijnenvrij maken van de zeventig kilometer lange waterweg tussen Antwerpen en de Scheldemond. Deze operatie, die onder commando stond van de Britse Captain H. Hopper, begon op 2 november. Aan deze omvangrijke mijnenveegoperatie namen tien flottieljes deel: negen Britse en één Nederlandse. Het Nederlandse flottielje bestond uit de mijnenvegers Hr. Ms. Beveland, Hr. Ms. Terschelling (II), Hr. Ms. Texel (II) en Hr. Ms. Vlieland en stond onder bevel van luitenant-ter-zee der 1e klasse A.A. Oepkes. In totaal namen meer dan honderd vaartuigen deel aan deze mijnenveegactie.

De tijdlijn van de Slag om de Schelde

4 september	Herovering Antwerpen
16 -21 september	Bevrijding Oost-Zeeuws Vlaanderen
2 – 16 oktober	Herovering Kreekrakdam
3 – 17 oktober	Inundatiebombardementen Walcherse dijken
6 okt – 2 nov	Operatie Switchback
24 – 30 oktober	Operatie Vitality I: herovering Zuid-Beveland via land
24 – 30 oktober	Operatie Vitality II: landing op zuidkust Zuid-Beveland
31 okt – 4 nov	Strijd om de Sloedam (w.o. Operatie Mallard)
1 november	Operatie Infatuate I: invasie bij Vlissingen
1 november	Operatie Infatuate II: invasie bij Westkapelle
1 – 8 november	Bevrijding Walcheren
8 – 28 november	Operatie Calendar: mijnenvrij maken van de Westerschelde

(Bron: Zeeland bevrijd)

